

HØYRING AV FORSLAG TIL SKOGVERN

YSTE SKOTET NATURRESERVAT STORDAL KOMMUNE Høyringsfrist 01.07.2019

Framsida: Ytste Skotet besøksgard med området for skogvern i bakgrunn . Foto: Arnold Hoddevik

E-postadresse:
fmnrpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2520
6404 Molde

Besøksadresse:
Julsundvegen 9

Telefon: 71 25 84 00
www.fylkesmannen.no/mr

Org.nr. 974 764 067

Gjennom behandlinga av stortingsmeldinga Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfald (Meld. St. 14 (2015-2016)) vedtok Stortinget ei opptrapping av skogvernet i Noreg

til 10 % av skogarealet. I februar 2019 er omlag 4,7 % av den produktive skogen i Noreg verna.

I stortingsmeldinga vert auka skogvern framheva til å ha betydeleg positiv effekt på trua artar i skog, og Regjeringa vil vidareføre det langsiktige arbeidet med skogvern. Dette skal skje ved vern av offentleg eigd skog og ved frivillig vern av privateigd skog. Frivillig vern inneber at skogeigarane tilbyr staten vern av eigen skog.

Dersom ein har naturfagleg kunnskap om det aktuelt tilbodsområde frå før, kan slike data bli lagt til grunn for ein eventuell verneplanprosess. Dersom området ikkje er kartlagt tidlegare, vil Miljøvernstyresmaktene også vurdere tilbodet og sette eventuelt i gang med naturfaglege registreringar for å kartlegge verneverdiar. I Møre og Romsdal er ein vesentleg del av den verneverdige skogen kartlagt tidlegare og aktuelle data er tilgjengelege i www.naturbase.no.

Om det på bakgrunn av ei slik registrering vil vere aktuelt å fremme eit verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomførast forhandlingar med grunneigar om avgrensing, verneforskrift og økonomisk erstatning. Når staten og grunneigar er kome til semje om desse punkta, vil området gjennomgå ei vanleg saksbehandling i tråd med naturmangfaldlova.

Tilbodet

Fylkesmannen fekk tilbod om området for frivillig skogvern ved Yste Skotet med eit areal på 1680 dekar på eigendomen gnr 114 bnr 1 i Stordal kommune. Tilbodet kom frå ALLSKOG SA den 17.01.2019.

Det er gjennomført ei kvalitetssikring av miljøkvalitetane i området. Kartlegging av naturtypene er gjennomført av Dag Holtan i 2011. Fylkesmannen har takka ja til tilbodet om nytt vern ved Yste Skotet naturreservat den 08.02.2019.

ALLSKOG skal taksere skogen i tilbodet, og forhandle med Staten sin skogsakkunnige om erstatning. Området vil ikkje bli tilrådd vern før avtalen om erstatning er signert

Heimelsgrunnlag

Vern av spesielle område eller førekomstar skjer i medhald av lov av 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) jf. §§ 33-51. I naturmangfaldlova er det gjeve heimel for vedtak av ulike vernekategoriar. Vernekategorien naturreservat, som er det strengaste vernet etter naturmangfaldlova, blir foreslått brukt for dei 2 skogsområda i dette verneplanframlegget. § 37 i naturmangfaldlova har slik ordlyd:

«Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller

e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel.»

Saksbehandling

Naturfaglege registreringar

Lokaliteten ligg 3 km vest for Dyrkorn i Storfjorden, og er ein stor rygg (Storhammaren) som endar i Vollvikneset nede ved fjorden. Berggrunnen består av ikkje inndelte gneisar, men truleg er det også her kalkutfellingar slik ein ser mange andre stader i fjorden. Området ligg i klart oseanisk vegetasjonssone (O2) og boreonemoral til sørboreal vegetasjonsseksjon. Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi den har eit samanhengande, stort areal med intakt og gammal naturskog, samstundes som her er eit reelt potensial for funn av fleire raudlista soppar, både marklevande og vedbuande.

Området er dominert av naturtypen gammal barskog. Omtrent 10 % av lokaliteten utgjer gammal lauvskog og om lag det same med rik edellauvskog. Vegetasjonen har blåbærskog, mykje småbregneskog med røsslyng-blokkebærskog på tørre ryggar. Det er også innslag av høgstaudar og storbregnar i fuktsig. I edellauvskogen i den mest soleksponerte delen er det òg innslag av litt rikare lågurtskog. Gammal til middelaldrande furu dominerer tresjiktet, med innslag av alm (NT), bjørk, gråor, hassel, hegg, krossved, osp, rogn, rognasal og selje. Særleg for furu og osp er det mange døme på grove dimensjonar. Både liggande og ståande daud er vanleg og utbreidd i heile teigen, sjølv om det oftast ikkje er snakk om store mengder eller er kontinuitet for dette elementet. Lungeneversamfunnet finst sparsamt på tre med rikare bark. Truleg vil ein finne ein del raudlista soppar her, slik ein ser i tilsvarande miljø i heile fjorden elles. Av fugl vart det observert grønspekk og flaggspekk. Det vart funne ein platanlønn i 2011. Dette bør følgast opp ved et vern.

Oppstartsmelding

Fylkesmannen sende ut oppstartsmelding om oppretting av Yste Skotet naturreservat til fleire aktuelle interessepartar i brev av 22.03.2019. Framlegget er med i ordninga for frivillig skogvern kor grunneigarane har tilbydd areala for vern. Innspel til planarbeidet var på høyring fram til 01.02.2019.

Vi fekk ingen innspel til verneplanprosessen.

Brukarinteresser

Garden Yste Skotet som arealet tilbydt skogvern ligg på, vart gjeven til Storfjordens Venner i 1989. Dei har sidan da gjenreist og restaurert 19 bygningar, anlegg og vegar. I dag lånast garden ut til stiftinga Sunnmøre museum og vert driven som ein del av museumsdrifta, med skjøtsel av kulturmark og som eit senter for besøk og opplæring. I samband med denne drifta er det ønskeleg å kunne bruke og vedlikehalde råser på «Bjørkneset», til «Stormyra» og Ramstaddalen. Det er også ønskeleg å ha høve til å vedlikehalde hustuffer, sjøveg og stø frå tidlegare gardsdrift på Bjørkneset, samt å kunne nytte området til miljøtilpassa reiselivsverksemd etter godkjent plan. Jakt- og beiterettighetene vert uendra som konsekvens av eit vern.

Avgrensing

Sjå vedlagt vernekart.

Vidare saksgang

I samsvar med naturmangfaldlova og saksbehandlingsreglane i denne, sender Fylkesmannen med dette verneframlegg på høyring. På bakgrunn av at det vert det gjennomført forhandlingar med grunneigarane om erstatning, og at det vart semje om avgrensing og framlegg til forskrift, reknar vi med at det eventuelt blir mindre justeringar av forskriftene etter høyring.

Etter denne lokale og sentrale høyringa, vil Fylkesmannen, på bakgrunn av høyringsdokument og innkomne fråsegner, skrive ei tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet fremmer så saka for Klima- og miljødepartementet som deretter vil førebu ho og legge fram eit forslag om vernevedtak for Kongen i Statsråd.

Etter vernevedtaket ved kgl. res. vil erstatningar bli utbetalte i samsvar med avtalane. Fylkesmannen får så i oppdrag å gjere vedtaket kjent og sørge for at reservatet blir merka og skilta. Merking og oppmåling blir gjort av jordskifteretten etter krav frå fylkesmannen om grensegang og merking.

Forslag til forskrift

FORSKRIFT OM VERN AV YSTE SKOTET NATURRESERVAT, STORDAL KOMMUNE, MØRE OG ROMSDAL

Fastsett ved kongeleg resolusjon xx.xx xxxx med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremja av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Føremål

Føremålet med naturreservatet er å verne eit stort og variert skogsområde som inneheld trua og sjeldan natur. Lokaliteten representerer fleire naturtypar med store verdiar knytt til gammal furuskog. Skogen er velutvikla og med fleire kravfulle artar.

Det er ei målsetting å behalde verneverdiane i mest mogleg urørt tilstand, og eventuelt vidareutvikle dei.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet omfattar følgjande gnr/bnr:
114/1 i Stordal kommune.

Naturreservatet dekker eit totalareal på 1680 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart dagsett Klima- og miljødepartementet xx.xxxx. Dei nøyaktige grensene for naturreservatet skal merkast av i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart skal oppbevarast i Stordal kommune, hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernereglar

I naturreservatet må ingen gjere noko som skadar verneverdiane som er nemnde i føremålet med vernet.

I naturreservatet gjeld følgjande vernereglar:

- a) Vegetasjonen, medrekna daude buskar og tre, er verna mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne plantar og sopp inkludert lav eller delar av desse frå naturreservatet. Planting eller såing av tre eller annan vegetasjon er forbode.
- b) Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er verna mot skade, øydelegging og unødig forstyrring. Utsetting av dyr er forbode.
- c) Det må ikkje settast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som for eksempel oppføring av bygningar, anlegg, gjerde, andre varige eller mellombelse innretningar, parkering av campingvogner, brakker el. l., framføring av luftleidningar, jordkablar, kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering eller anna form for tørrelgging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte tilførsler av forureining, etterlating av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske

plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Opplistinga av tiltak er ikkje uttømmmande.

- d) Bruk av naturreservatet til større arrangement er forbode.

§ 4 Generelle unntak

Vernereglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Beiting.
- c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldande lovverk.
- d) Vedlikehald og bruk av eksisterande jakttårn.
- e) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- f) Fjerning av mindre mengder kvist i samband med utøving av storviltjakt.
- g) Bålbrenning med tørrkvist frå bakken eller medteken ved i samsvar med gjeldande lovverk.
- h) Vedlikehald av stiar merka i vernekartet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

I naturreservatet gjeld følgjande reglar om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel er forbode, medrekna landing og start med luftfartøy.
- b) Utanom eksisterande vegar og stiar er bruk av sykkel, hest og kjerre samt riding forbode.

§ 6 Generelle unntak frå reglane om ferdsel

Ferdselsreglane i § 5 er ikkje til hinder for gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsverksemd, samt gjennomføring av skjøtsels- eller forvaltingsoppgåver som er vedteke av forvaltingsstyresmakta. Unntaket gjeld ikkje øvingsverksemd.

Ferdselsreglane i § 5 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Naudsynt motorferdsel for uttransport av sjuke og skadde bufe. Køyretøy som nyttast skal vera skånsamt mot markoverflata. Det skal gjevast melding til ansvarleg oppsyn for verneområdet før køyring skjer.
- b) Naudsynt uttransport av felt elg og hjort med lett beltekøyretøy som ikkje set varige spor i terrenget, og med traktor eller lett terrengkøyretøy på eksisterande traktorvegar vist på vernekartet.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsreglar

Forvaltingsstyresmakta kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrensa bruk av naturreservatet for aktivitetar nemnt i § 3 d.
- b) Hogst og uttak av gran, platanlønn og andre framande treslag.
- c) Istandsetting, vedlikehald og skjøtsel av kulturminne.
- d) Gjenoppføring av bygningar og anlegg som går tapt ved brann eller naturskade.
- e) Bruk av naturreservatet til miljøtilpassa reiselivsverksemd i samsvar med godkjent forvaltingsplan.
- f) Tiltak i samband med forvaltning av vilt og fisk.
- g) Oppføring av gjerde og samleanlegg for beite.
- h) Utsetjing av saltstein.
- i) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre køyretøy enn nemnt i § 6 andre ledd b.
- j) Naudsynt motorferdsel for aktivitetar nemnt i § 7 b, c, d, g og h.
- k) Vedlikehald av hustufter, sjøveg og stø frå tidlegare gardsbruk i ei sone på Bjørkneset jf. vernekart.
- l) Vedlikehald av eksisterande anlegg og innretning for landfeste og innfesting for vinteropplag av flytebrygge lagra på sjø.

§ 8 Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta dersom tiltaket ikkje er i strid med verne-vedtaket sitt føremål og ikkje kan påverka verneverdiane nemneverdig, eller dersom tryggleiksomsyn og omsyn til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt, jf. naturmangfaldlova § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltingsstyresmakta, eller den forvaltingsstyresmakta bestemmer, kan setje i verk tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er føremålet med vernet, jf. naturmangfaldlova § 47.

§ 10 Forvaltingsplan

Det skal utarbeidast forvaltingsplan med nærare retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltingsplanen kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsstyresmakt

Miljødirektoratet fastset kva instans som skal vere forvaltingsstyresmakt etter denne forskrifta.

§ 12 Iverksetting

Denne forskrifta trer i kraft straks.

